

Дем'янчук М.А.

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри
економіки та моделювання ринкових відносин

Гриневич А.С.

студентка 4 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

СУЧАСНІ ЦІЛІ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОРТФЕЛЮ

В умовах виходу вітчизняної економіки з кризи та переходу до стадії економічного зростання великого значення набуває інвестиційна діяльність. Інвестиції потрібні підприємствам і організаціям для переходу до нормальної господарської діяльності, для переоснащення виробництва, підвищення якості продукції [1]. Підвищення конкурентоспроможності української продукції можливе лише за ефективного інвестування. Одне з провідних місць в інвестиційній діяльності підприємства посідає питання формування та оцінка інвестиційного портфеля.

Вагомий внесок в економічну теорію з питань інвестиційної діяльності та ефективних капіталовкладень зробили українські та зарубіжні вчені: Бехтерева Е.В., Бланк І.А., Гриценко Л.Л., Данілов О.Д., Дука А.П., Івашина Г.М., Кисельова Н.В., Костюкевич Р.М., Косьяненко Т.Г., Майорова Т.В.,

Маховикова Г.А., Мойсеєнко І.П., Музиченко А.С., Овсянников В.П., Подкопаєва С.В., Подшиваленко Г.П., Чиненов В.М., Чумаченко О.Г., Шапкін А.С., Юськів Б.М. та інші. Проте, незважаючи на чималий науковий доробок з цього питання, питання інвестиційних залучень і сьогодні є актуальною темою для подальшого її вивчення.

Метою роботи є дослідження цілей та принципів формування інвестиційного портфеля.

У процесі інвестиційної діяльності інвестор неминує стикається з ситуацією вибору об'єктів інвестування з різними інвестиційними характеристиками для найповнішого досягнення поставлених собі цілей. Основне завдання портфельного інвестування — поліпшення умов інвестування, надавши сукупності цінних паперів такі інвестиційні характеристики, які недосяжні з позиції окремо взятому цінних паперів, і можливі лише за їх комбінації.

Інвестиційний портфель - це цілеспрямовано сформована сукупність фінансових інструментів, виділених на здійснення фінансового інвестування за відповідністю до розробленої інвестиційної політики [2].

У портфель можуть входити цінні папери одного типу (наприклад, лише акції або тільки облігації) або різні інвестиційні цінності (акції звичайні і привілейовані, облігації державні та корпоративні, ощадні і депозитні сертифікати, заставні свідчення). Портфельні інвестиції зазвичай належать до фінансових інвестицій. Проте є більш загальна класифікація, за якою вони у складі підприємницьких інвестицій. Підприємницькі інвестиції ділять на дві категорії: прямі та портфельні. По цілям формування інвестиційного доходу розрізняють дві основні типу інвестиційного портфеля – портфель прибутку і портфель зростання. Прийнято також виділяти три типу портфелів стосовно ризику: агресивний (спекулятивний) портфель; помірний (компромісний) портфель і консервативний портфель [2].

Формування портфеля фінансових інвестицій здійснюється з урахуванням оцінки інвестиційних якостей окремих фінансових інструментів. У процесі їх добору у сформований портфель враховуються такі основні чинники: тип портфеля фінансових інвестицій, сформований відповідно до його пріоритетною метою; необхідність диверсифікації фінансових інструментів портфеля; необхідність забезпечення високої ліквідності портфеля та інші.

Портфель цінних паперів характеризується особливостями. До позитивних можна віднести більш високий ступінь ліквідності і керованості, до негативних – відсутність в деяких випадках можливостей на дохідність портфеля, підвищені інфляційні ризики [3]. Формування інвестиційного портфеля підприємства засноване на таких основних принципах [3]:

- принцип забезпечення реалізації інвестиційної стратегії;
- принцип забезпечення відповідності портфеля інвестиційним ресурсам;
- принцип оптимізації співвідношення дохідності та ризику;
- принцип оптимізації співвідношення дохідності та ліквідності;
- принцип забезпечення керованості портфелем.

Головною метою формування інвестиційного портфеля є максимально

можливе взаємопогашення ризиків, пов'язаних з тією чи іншою формою вкладення капіталу, забезпечуючи, таким чином, надійність вкладу та отримання найбільшого гарантованого доходу [2].

Формування інвестиційного портфеля здійснюється після того, як сформульовано цілі інвестиційної політики, визначено пріоритетні цілі формування інвестиційного портфеля з урахуванням сформованих умов інвестиційного клімату і кон'юнктури ринків. Відправною точкою формування інвестиційного портфеля є взаємозалежний аналіз власних можливостей інвестора та інвестиційної привабливості зовнішнього середовища з метою визначення прийняттого рівня ризику на тлі прибутковості й ліквідності балансу. Важливим етапом формування інвестиційного портфеля є вибір конкретних інвестиційних об'єктів для включення їх в портфель на основі оцінки інвестиційних якостей.

Література:

1. Музиченко А.С. Інвестиційна діяльність в Україні. Проблеми регулювання: навч. посіб. / Музиченко А.С. – К.: Кондор, 2011. – 406 с.
2. Бочаров В.В. Инвестиции: Учебник для вузов. / Бочаров В.В. – СПб.: Питер, 2009. – 384 с.
3. Кузьмін О.Є. Інвестиційна та інноваційна діяльність: Монографія / О.Є. Кузьмін, С.В. Князь. – Львів: ЛБІ НБУ, 2003. – 233 с.